

TAG UG/UWCH

1020U60-1

S24-1020U60-1

DYDD MAWRTH, 11 MEHEFIN 2024 – BORE
TUESDAY, 11 JUNE 2024 – MORNING

CYMRAEG: AIL IAITH – U2 Uned 6
DEFNYDDIO IAITH A'R STORI FER
(Papur Ysgrifenedig)

2 awr
2 hours

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Llyfryn ateb 16 tudalen CBAC (pinc).

ADDITIONAL MATERIALS

A WJEC pink 16-page answer booklet.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A ac Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfryn ateb ar wahân sy'n cael ei roi i chi.

Bydd y marcio yn ystyried ansawdd eich iaith a'ch mynegiant yn eich atebion.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Use black ink or black ball-point pen. Do not use gel pen or correction fluid.

*Answer **all** questions in Section A and Section B.*

Write your answers in the separate answer booklet provided.

The marking will take into account the quality of written communication used in your answers.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Cofiwch mai papur synoptig yw hwn ac felly bydd yn profi eich dealltwriaeth o'r cysylltiadau rhwng gwahanol elfennau o'r pwnc.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r straeon byrion na geiriaduron yn yr arholiad hwn.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

You are reminded that this paper is synoptic and so will test understanding of the connections between the different elements of the subject.

*Copies of the short stories and dictionaries are **not** permitted.*

ADRAN A

Defnyddio laith

1. (i) Mae'r hysbyseb isod wedi ymddangos ar hysbysfwrdd ystafell gyffredin y chweched dosbarth yn yr ysgol. Yn dilyn ymweliad â glan y môr yn ddiweddar rydych wedi penderfynu ymuno â'r gwirfoddolwyr sy'n awyddus i glirio'r sbwriel sy'n difetha ein traethau.

Ysgrifennwch ebost at Cadw Cymru'n Daclus yn cynnig eich help ac yn dweud pam rydych chi'n awyddus i wirfoddoli.
(Tua **150** o eiriau)

[20]

Oeddech chi'n gwybod?

Mae sbwriel ar ein traethau wedi dyblu yn yr ugain mlynedd diwethaf. Y broblem fwyaf ydy plastig o bob math.

Os ydych chi'n berson cyfrifol sy'n poeni am yr amgylchedd mae cyfle i chi ymuno â ni i glirio'r sbwriel sy'n achosi llygredd ac yn difetha'n traethau.

Ar 9–11 Awst 2024 bydd Penwythnos Glanhau'r Traeth ac rydym yn awyddus i ddenu miloedd o wirfoddolwyr i ddod at ei gilydd i glirio sbwriel o rai o draethau ein gwlad.

Ewch i www.penglantr.cymru am fwy o wybodaeth ac i gael rhestr o'r traethau sy'n rhan o'r ymgyrch.

I wirfoddoli anfonwch ebost at info@cadwcymrundaclus.cymru yn rhoi eich manylion cyswllt gan ddweud sut a pham rydych chi am helpu ac yn y blaen.

Wrth ysgrifennu'r ebost **dylech chi**:

- rhoi eich manylion personol
- dweud ble weloch chi'r hysbyseb
- ymateb i'r broblem llygredd sy'n difetha'n traethau
- rhoi eich barn am y syniad o gael Penwythnos Glanhau'r Traeth
- dweud ble hoffech chi wirfoddoli a gyda phwy
- esbonio sut allwch chi helpu a pham rydych chi'n awyddus i wneud hynny.

- (ii) Mae'r Gymdeithas Hanes rydych chi'n aelod ohoni'n awyddus i anfon y llythyr isod i ddiolch i reolwr a staff Plas Uchaf am yr ymweliad diddorol gawson nhw â'r hen blas yn ddiweddar. Cyn anfon y llythyr bydd rhaid i chi lenwi'r bylchau 1–10 gyda'r geiriau cywir. Mae'r geiriau cywir yn y blwch ar waelod y dudalen. [10]

Ysgrifennwch y geiriau cywir wedi'u rhifo 1–10 yn eich llyfryn ateb. Peidiwch â chopïo'r llythyr.

13 Stryd y Farchnad
Tre'r Castell
11 Mehefin 2024

Y Rheolwr
Plas Uchaf
Abercwm

Annwyl Syr

Mae'r Gymdeithas Hanes wedi gofyn i mi ysgrifennu **1**..... i ddiolch am y croeso ardderchog **2**..... gennych yn ystod ein hymweliad **3**..... hen blas yn Abercwm yr wythnos diwethaf.

4..... pawb amser bendigedig yn edrych ar y blodau hardd yn yr ardd ac yn edmygu'r ystafelloedd moethus yn y plas. Uchafbwynt yr

5..... oedd cael gweld y casgliad o hen ddodrefn **6**.....

Mae'n rhaid diolch hefyd am y **7**..... blasus oedd wedi cael ei baratoi ar ein cyfer gan staff y gegin. **8**..... pawb ar y bws ar y ffordd adref yn canmol y bwyd cartref. Mae holl aelodau'r gymdeithas yn cytuno **9**..... dyma oedd gweithgaredd gorau'r calendr eleni.

10..... chi ddiolch i'r staff ar ein rhan os gwelwch yn dda?

Yn gywir

J Jones
Ysgrifennydd Cymdeithas Hanes Tre'r Castell.

Cafodd	â'r	traddodiadol	atoch chi
Wnewch	cinio	gawson ni	mai
	ymweliad	Roedd	

ADRAN B

Y Stori Fer

2. (i) Yn y darn o'r stori fer *Angladd yn y Wlad*, ar dudalen 5, mae'n amlwg bod yr awdur eisïau i ni'r darlennydd gydymdeimlo â'r Adroddwraig. Ydych chi'n cytuno neu ydych chi'n meddwl bod Ioan Kidd yn teimlo bod Mr Tremeer yn haeddu ein cydymdeimlad hefyd?

Ysgrifennwch tua 100 o eiriau yn rhoi eich ymateb i'r ffordd y mae'r ddau gymeriad yn cael eu portreadu **yn y darn ar dudalen 5**. [15]

Gallech chi gyfeirio at:

- y ffaith bod y stori yn y person cyntaf o bersbectif yr Adroddwraig
- y ffaith nad ydy hi'n feirniadol o Mr Tremeer mewn ffordd uniongyrchol
- y gwrthgyferbyniad rhwng bywydau'r bobl ddu a'r bobl wyn
- y diffyg cyfathrebu dyddiol yn swyddfa'r heddlu
- y rhwystredigaeth y mae'r ddau gymeriad yn ei deimlo
- eu gofal dros eu plant
- y pwysau sy ar Mr Tremeer oherwydd ei swydd
- ymateb yr Adroddwraig a Mr Tremeer ar ddiwedd y darn.

- (ii) Yn y darn ar dudalen 5 mae'r awdur yn defnyddio technegau amlwg fel:

brawddegau byr
gwrthgyferbyniad
ailadrodd

Rhowch enghreifftiau o'r **technegau uchod** (o'r darn ar dudalen 5 yn unig) yn dweud sut maen nhw'n helpu'r awdur i gyfleu tristwch sefyllfa'r Adroddwraig a'r ffordd mae hyn yn effeithio ar ei pherthynas â Mr Tremeer.

(Ysgrifennwch tua 100 o eiriau) [15]

- (iii) Prif thema'r darn ar dudalen 5 ydy effaith diffyg cyfathrebu ar berthynas yr Adroddwraig â Mr Tremeer. Manylwch ar y thema **diffyg cyfathrebu a'r ffordd y mae'n dinistrio perthynas rhwng unigolion** trwy gyfeirio at unrhyw lenyddiaeth a ddarllenwyd neu lunyddiaeth a wylwyd gennych sy'n ymdrin â'r un thema **a'u cysylltu gyda'r darn ar dudalen 5**.

(Ysgrifennwch tua 300 o eiriau. Cwestiwn synoptig). [40]

Byddai i'n mynd i swyddfa'r heddlu bob dydd cyn mynd i'r gwaith, ond does neb yno byth yn dweud gair. Byddai i'n aros gyda'r mamau eraill am ryw ddwyawr cyn mynd i dŷ Mr Tremeer, y plisman. Ydw, rwy'n dal i lanhau tŷ Mr Tremeer a gofalu am anghenion Peter, ei fab. Pymtheng mlynedd o wasanaeth. Pymtheng mlynedd o fagu mab rhywun arall er bod hwnnw bellach yn ddyn. Mae Peter yntau'n dad erbyn hyn. Mae e'n briod ac mae gyda fe wraig a babi bach. Mab naw mis oed a hwnnw'n tynnu ar ôl ei dad. Maen nhw'n deulu digon serchus. Maen nhw'n gyflogwyr digon piwr. Mae eu bywyd yn ddi-boen a'u byd i gyd yn wyn.

Y bore 'ma, yn ôl fy arfer, daliais y bws i swyddfa'r heddlu ac aros yno gyda'r lleill. Ond yn ôl eu harfer ni ddywedodd y plismyn ddim. Arhosais am ddwyawr, ac wrth imi adael i fynd i'r gwaith gwelais Mr Tremeer yn cyrraedd. Mae e'n drydydd o ran pwysigrwydd yn y swyddfa honno. Mae e'n ddyn pwysig iawn. Edrychodd yn syn arna i ond ni ddywedodd yr un gair.

Rwy'n poeni'n ofnadwy am fy meibion.

Yn hwyr y prynhawn 'ma dychwelodd Mr Tremeer i'r tŷ. Roeddwn i ar fin mynd tua thre. Gofynnodd beth oedd enwau fy meibion. Llamodd fy nghalon. Atebais ddwywaith. Yna troes heb ofyn rhagor ac aeth i'w swyddfa ym mhen draw'r cyntedd. Arhosais innau ar ganol llawr y gegin a'm calon yn curo yn fy mhen. Eisoedd gallwn ddychmygu fy meibion yn rhedeg tuag ata i. Gallwn deimlo'u hwynebâu glân yn gwasgu yn erbyn fy nghorff. Ar ôl pymtheng mlynedd o wasanaeth i Mr Tremeer, hon yn anad dim, fe gredwn, oedd ei weithred fwya cymwynasgar. Pan ddaeth e'n ôl i'r gegin rhuthrais tuag ato. Dywedodd yn ei lais digyffro fod fy meibion yn y ddalfa yn agos i fan hyn a bod y tri wedi cael eu harestio o dan bwerau arbennig y wladwriaeth. Doedd gyda fe ddim rhagor o wybodaeth.

DIWEDD Y PAPUR

TUDALEN WAG
BLANK PAGE

TUDALEN WAG
BLANK PAGE

TUDALEN WAG
BLANK PAGE